

**Pierwsze stwierdzenie kormorana małego
Phalacrocorax pygmeus na Pomorzu**

TOMASZ GRABOWSKI

W dniu 1 września 2009 roku podczas kontroli niewielkich stawów rybnych w Jezierzycach koło Kierzkowa (pow. myśliborski, woj. zachodniopomorskie) stwierdziłem dorosłego kormorana małego *Phalacrocorax pygmeus* (fot. 1). Ptak siedział na kołku wystającym z wody na małym, mocno porośniętym trzciną stawie. Podczas podchodzenia ptak spłoszył się i przeleciał na sąsiedni staw, gdzie obserwowałem go przez około godzinę z niewielkiej odległości. Wykonałem dokumentację fotograficzną, a następnie powiadomiłem o obserwacji inne osoby.

Kormoran mały przebywał na stawach ponad miesiąc i był widziany przez około 10 obserwatorów. Ostatnie stwierdzenie pochodzi z 6 października 2009. Obserwowany ptak był znacznie mniejszy od kormorana *P. carbo*. Ubarwienie głowy, szyi, wierzchu ciała i brzucha brązowe. Ogon i skrzydła koloru ciemnobrązowego, nogi ciemne, dziób jasny. Głowa niewielka, dziób o delikatnej budowie. W sylwetce ptaka zwracał uwagę proporcjonalnie długi ogon. W locie kormoran mały wyróżniał się bardzo szybkimi uderzeniami skrzydeł w porównaniu do kormorana. Obserwacja uzyskała akceptację Komisji Faunistycznej.

Fot. 1. Kormoran mały na stawach w Jezierzycach, 2.09.2009 (fot. Z. Kajzer)

Photo 1. Pygmy Cormorant, fishponds in Jezierzycy, 2.09.2009

Obszar gniazdowania kormorana małego w Europie obejmuje południowo-wschodnią część kontynentu, z kluczowym lęgowiskiem w Rumunii, skupiającym prawie 30% populacji europejskiej ocenianej ostatnio na 28–39 tysięcy par, z tendencją wzrostową w większości krajów (BirdLife International 2004).

W Polsce kormoran mały do roku 2009 został stwierdzony 96 razy (Komisja Faunistyczna 2010). Dawniej zalatywał do kraju wyjątkowo i do roku 1992 odnotowano jedynie 6 pewnych stwierdzeń. Natomiast w kolejnych latach był notowany prawie corocznie, a w pierwszej dekadzie 21. wieku stwierdzano już corocznie od kilku do kilkunastu pojawów. Obecnie w Polsce coraz częściej spotykane są grupki kormoranów małych, a maksymalnie odnotowano stado 22 ptaków na zb. Nielisz na Lubelszczyźnie w roku 2008 (Tomiałoć & Stawarczyk 2003, raporty Komisji Faunistycznej). Wzrost liczby stwierdzeń kormorana małego w kraju wiąże się zapewne ze zwiększeniem jego liczebności na południu Rosji, Ukrainy i Bałkanach oraz z ponownym zasiedleniem lęgowisk na Węgrzech (Snow & Perrins 1998, BirdLife International 2004).

Zdecydowana większość obserwacji kormorana małego pochodzi z południowej Polski, natomiast w części północnej spotykany był wyjątkowo (Tomiałoć & Stawarczyk 2003, raporty Komisji Faunistycznej). Niniejsza obserwacja jest pierwszym stwierdzeniem tego gatunku na Pomorzu.

First record of the Pygmy Cormorant *Phalacrocorax pygmeus* in Pomerania. On 1 September to 6 October 2009 an adult Pygmy Cormorant was seen in small fishponds in Jezierzycze near Myślibórz (photo 1). It was the first record of this species in Pomerania. Accepted by the Avifaunistic Commission.

Literatura

- BirdLife International 2004. Birds in Europe: population, estimates, trends and conservation status. Cambridge, UK: BirdLife International. BirdLife Conservation Series No. 12.
- Komisja Faunistyczna 2010. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2009. *Ornis Pol.* 51: 117–148.
- Snow D.W., Perrins C.M. 1998. The Birds of the Western Palearctic. Concise edition. Oxford University Press.
- Tomiałoć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”, Wrocław.

Tomasz Grabowski, Jarogniewa 36/6, 71-664 Szczecin, aves21@wp.pl